

חוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001*

פרק ראשון: הגדרות

1. בחוק זה –
- "בית משפט" – לרבות בית דין, בורר וכל ועדה או רשות אחרת המוסמכת לגבות ראייה בענין מקרקעין;
- "הארגון" – הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של שמאי מקרקעין;
- "המועצה" – מועצת שמאי המקרקעין שהוקמה לפי הוראות חוק זה;
- "הפנקס" – פנקס שמאי המקרקעין המנוהל לפי הוראות סעיף 6;
- "ותק" – מספר שנות הרישום בפנקס, כולל הפנקס שהתנהל לפי חוק שמאי מקרקעין, התשכ"ב-1962¹;
- "שומת מקרקעין" – לרבות שומת ההכנסות ממקרקעין, ומילוי כל תפקיד שנתייחד בחיקוק לשמאי מקרקעין;
- "שמאי מקרקעין" – מי שרשום בפנקס;
- "השר" – שר המשפטים.

הגדרות

פרק שני: המועצה

2. (א) תוקם מועצת שמאי המקרקעין, ואלה חבריה:
- (1) השמאי הממשלתי הראשי שבמשרד המשפטים;
- (2) ארבעה עובדי המדינה – מהם שניים שימנה השר ושניים שימנה שר האוצר, ובלבד שאחד מהם, לפחות, יהיה שמאי מקרקעין;
- (3) שני חברים, שימנה השר, מבין חברי הסגל האקדמי של מוסדות מוכרים להשכלה גבוהה כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958² (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה), שתחום התמחותם הוא לפחות אחד מאלה: שמאות מקרקעין, מנהל עסקים, משפטים, כלכלה או תחום אחר בעל זיקה לשמאות מקרקעין;
- (4) שלושה שמאי מקרקעין שימנה השר לפי המלצת הארגון;
- (5) נציג ציבור שימנה השר.
- (ב) חבר אחד לפחות מבין חברי המועצה יהיה אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט מחוזי.
- (ג) השר ימנה את יושב ראש המועצה מבין חברי המועצה, בעלי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ד) הרכב המועצה ומענה יפורסמו ברשומות.

מועצת שמאי
המקרקעין

3. מקום מושב המועצה הוא ירושלים.

מושב המועצה

* נתקבל בכנסת ביום י"ח בתמוז התשס"א (9 ביולי 2001); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2663, מיום ט' בכסלו התשס"א (8 בדצמבר 1997), עמ' 131.

¹ ס"ח התשכ"ב, עמ' 72.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

4. (א) רוב חברי המועצה הם מניין חוקי בישיבותיה.

(ב) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ואת סדר דיוניה, אלא אם כן נקבעו סדריים אלה בתקנות.

5. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר מחברי המועצה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמספר חברי המועצה לא פחת משבעה.

6. (א) בפנקס שמאי המקרקעין יירשמו כל מי שהתקיימו בהם תנאי הרישום, כאמור בסעיף 7.

(ב) יושב ראש המועצה או מי שהוא מינה מבין חבריה ינהל את פנקס שמאי המקרקעין.

פרק שלישי: הרישום בפנקס

7. (א) מי שהתקיימו בו כל הוראות סעיף קטן זה וכאי להיות רשום בפנקס:

(1) הוא בעל תואר מוכר מאת מוסד מוכר להשכלה גבוהה, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, או בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בחוץ-לארץ, שהמועצה הכירה בו, בהתאם לכללים שקבעה, כשווה ערך לתואר מוכר; לענין זה, "בעל תואר מוכר", "בעל תואר אקדמי" – לרבות מי שזכאי לתואר כאמור;

(2) עמד בהצלחה בכל הבחינות הנערכות לפני ההתמחות ובמהלכה, כנדרש לפי הוראות חוק זה, אלא אם כן פטרה אותו המועצה מן הבחינות, כולן או חלקן, בהתאם לכללים שנקבעו על ידה;

(3) נרשם במועצה כמתמחה, לאחר שהתקיימו בו הוראות פסקאות (1) ו-(2) לענין בחינות המהוות תנאי להתמחות, והתמחה שנה אחת, בישראל, בשמאות מקרקעין בהיקף שלא פחת מ-40 שעות בשבוע ובתנאים שנקבעו לפי חוק זה;

(4) עמד בהצלחה עם סיום התמחותו בבחינה, בכתב או בעל פה, במתכונת שקבע השר.

(ב) המועצה רשאית, לאחר שנתנה למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו, שלא לרשמו בפנקס, אף אם התקיימו בו הוראות סעיף קטן (א), אם מצאה כי התקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא הורשע בעבירה שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות שמאי מקרקעין;

(2) קיימות עובדות אחרות שמדן עולה כי הוא אינו ראוי להיות שמאי מקרקעין.

(ג) המועצה רשאית שלא לרשום אדם כמתמחה, לאחר שנתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מצאה כי התקיימו לגביו הוראות סעיף 7(ב).

8. (א) מי שרשום בפנקס יושלם, לא יאוחר מ-31 בינואר של כל שנה, אגרה שנתית ששיעורה נקבע בתקנות (להלן – אגרה תקופתית); לא שולמה האגרה התקופתית במועד, ייתוספו לה תוספת אגרה והפרשי הצמדה, כפי שנקבע בתקנות.

(ב) לא שולמה האגרה התקופתית עד תום חודש מרס שלאחר השנה שבשלה אמורה האגרה להשתלם, לאחר שנשלחה התראה לתשלום, ויתלה הרישום בפנקס עד לתשלום האגרה התקופתית בצירוף תוספת האגרה והפרשי ההצמדה כאמור בסעיף קטן (א).

פרק רביעי: בחינות

9. (א) המועצה תערוך את הבחינות לשמאי מקרקעין במועדים ובמקומות שתקבע.
(ב) הודעה על עריכת הבחינות ומועדן תפורסם ברשומות.
(ג) נושאי הבחינות, סדרי הבחינות ונוהלי הכנת השאלונים ייקבעו בתקנות.

10. נבחן רשאי לערוך לוועדת ערר על ציון שקיבל בבחינות המועצה; נוהלי הערר וסדרי ייקבעו בתקנות.

11. (א) המועצה תמנה את הוועדות וממלאי התפקידים האלה בכל הנוגע לבחינות המועצה ולהתמחות:

- (1) רבו בחינות - לעריכת הבחינות;
- (2) חבר בוחנים - לחיבור שאלות הבחינה ובדיקת מחברות הנבחנים;
- (3) ועדת פיקוח - לפיקוח על הבחינות;
- (4) ועדת ערר - לבדיקת עררי נבחנים על ציונים שקיבלו בבחינה;
- (5) ועדת התמחות - להפעלת סמכויות המועצה באשר להתמחות, מאמנים ומתמחים.

(ב) סמכויות הוועדות, מספר החברים בוועדות, כשירות החברים בוועדות והכשירות למילוי התפקידים, וכן דרכי הפעולה של ממלאי התפקידים ושל הוועדות, ייקבעו בתקנות.

פרק חמישי: העיסוק בשמאות מקרקעין

12. (א) לא תוגש לבית משפט שומת מקרקעין אלא אם כן נערכה בידי שמאי מקרקעין.

(ב) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי למנוע הגשה לבית משפט של שומת מקרקעין, שנערכה בידי עובד אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין או עובד אגף המכס ומע"מ במסגרת מילוי תפקידו.

13. (א) לא יעסוק אדם בשומת מקרקעין דרך שירות לכל בשכר, אלא אם כן הוא שמאי מקרקעין.

(ב) העוסק בשומת מקרקעין בניגוד להוראות סעיף קטן (א), דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³ (להלן - חוק העונשין).

(ג) המתחזה לשמאי מקרקעין או המשתמש בתואר שמאי מקרקעין או בכינוי דומה חשוי ליצור רושם שהוא שמאי מקרקעין, והוא אינו שמאי מקרקעין, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(1) שיש בו ניגוד בין ענינו לבין ענין של לקוח;

(2) שיש בו חשש לפגיעה ביחסי האמון והמהימנות הנדרשים משמאי מקרקעין.

אתיקה מקצועית

15. השר, בהתייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע כללי אתיקה מקצועית וכללים בענין חובותיהם וזכויותיהם של שמאי מקרקעין ומתמחים בקשר למילוי תפקידיהם המקצועיים.

פרק שישי: משמעת

עבירות משמעת

16. שמאי מקרקעין שעשה אחד מאלה עבר עבירת משמעת:

(1) התנהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע;

(2) עבר על הוראת סעיף 14;

(3) עבר על כלל מהכללים שקבע השר לפי סעיף 15 או על דין אחר המטיל חובה או איסור על שמאי מקרקעין;

(4) השיג את רישומו בפנקס במצג שווא;

(5) גילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה במילוי תפקידו כשמאי מקרקעין;

(6) הורשע בפסק דין סופי בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה שיש לה השלכה על עיסוקו כשמאי מקרקעין.

ועדת משמעת

17. (א) השר, על פי המלצת המועצה, ימנה ועדת משמעת בת שלושה חברים שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת (להלן - ועדת המשמעת), ואת ממלאי מקומם.

(ב) חברי ועדת המשמעת יהיו -

(1) מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שמאי מקרקעין בעל ותק של חמש שנים לפחות, שהוא עובד המדינה;

(3) שמאי מקרקעין בעל ותק של חמש שנים לפחות, שאינו עובד המדינה.

(ג) לא המליצה המועצה כאמור בסעיף קטן (א), בתוך 45 ימים מיום דרישת השר, ימנה השר את ועדת המשמעת.

(ד) חבר המועצה לא ימונה לחבר ועדת המשמעת.

(ה) הוראות פרק זה שענינן חברי ועדת המשמעת יחולו גם על ממלאי מקומם.

תקופת כהונה

18. (א) חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של שלוש שנים, אך רשאי השר, על פי המלצת המועצה, לשוב ולמנותו מחדש לתקופה אחת נוספת, וכן לשוב ולמנותו לאחר הפסקה של שלוש שנים רצופות לפחות; סיומה של תקופת המינוי אינו פוסל חבר ועדת משמעת מלסיים ענין שהחל לדון בו.

(ב) מינוי חברי ועדת המשמעת יפורסם ברשומות.

הפסקת כהונה

19. (א) חבר ועדת המשמעת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו אם התפטר מחברותו בוועדת המשמעת על ידי מסירת כתב התפטרות לשר.

(ב) השר רשאי להעביר חבר ועדת המשמעת מכהונתו על ידי מסירת הודעה על כך בהתקיים אחד מאלה:

- (1) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידו;
- (2) הוא הורשע בפסק דין סופי בעבירת משמעת לפי חוק, לרבות חוק זה, או הורשע בפסק דין סופי בעבירה שמפאת חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת המשמעת;
- (3) הוא הוכרז פושט רגל וטרם הופטר;
- (4) הוא חדל מלמלא אחר התנאים המנויים בסעיף 17(ב), שמכוחם מונה לחבר ועדת המשמעת.

20. השר רשאי להשעות חבר ועדת משמעת מכהונתו על ידי מסירת הודעה על כך בהתקיים אחת מאלה:

- (1) הוא הועמד לדין משמעתי לפי חוק, לרבות חוק זה – עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו;
- (2) הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור בסעיף 19(ב) – עד למתן פסק דין סופי.

21. במילוי תפקידו אין על חבר ועדת המשמעת מרות זולת מרותו של הדין.

22. (א) התובע לפני ועדת המשמעת יהיה עורך דין שהסמיכו לכך פרקליט המדינה או עורך דין שהסמיכה לכך המועצה.

(ב) קובלנה על עבירת משמעת תוגש בידי תובע.

(ג) תובע רשאי גם לחקור תלונות על עבירות משמעת של שמאי מקרקעין.

(ד) לצורך ביצוע סמכויותיו לפי חוק זה יהיו לתובע הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴, וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה שעשה תובע.

(ה) המועצה רשאית למנות ועדת תלונות שתסייע לתובע במילוי תפקידו.

23. (א) החליט תובע שהופנתה אליו תלונה כי אין מקום להגיש קובלנה על פיה, יודיע על כך למתלונן בהודעה מנומקת.

(ב) על החלטה כאמור בסעיף קטן (א) רשאי המתלונן לערור לפני המועצה, בתוך 30 ימים מיום המצאתה.

24. בוטל רישומו של שמאי מקרקעין כפנקס או הותלה רישומו כפנקס, אין בכך כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת, ובלבד שהקובלנה הוגשה בתוך 12 חודשים מיום ביטול הרישום או ההתליה.

25. (א) ועדת המשמעת תדון ברלתיים סגורות.

(ב) דיון משמעתי יתנהל בנוכחות תובע ומי שהוגשה נגדו קובלנה (להלן – נקבל). אך רשאית ועדת המשמעת לנהל דיון שלא בנוכחות נקבל באחר מאלה:

- (1) סניגורו של הנקבל מתייצב במקומו;
- (2) הנקבל נעדר מהשיבה בלא סיבה מספקת, לאחר שהוזהר שאם ייעדר בלא סיבה מספקת תהיה הועדה רשאית לדון בענינו שלא בפניו.

⁴ חוקי א"י, פרק ל"ד, עמ' 439.

(ג) ועדת המשמעת רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות את נוכחותו של אדם אחר מאלה האמורים בסעיף קטן (ב), בדיון, כולו או חלקו.

26. יושב ראש ועדת המשמעת רשאי לקבוע כי לענין מסוים יבוא במקום חבר ועדת המשמעת ממלא מקומו.

השתתפות ממלא מקום

27. (א) נעדר חבר ועדה, שאינו היושב ראש, משיבה, יתקיים הדיון באותה ישיבה לפני חברי הועדה הנוכחים (להלן – מותב חסר), אם הסכים לכך הנקבל, זולת אם החליט היושב ראש לדחות את הדיון.

מותב חסר

(ב) דיון שנערך במותב חסר יימשך ויסתיים באותו מותב, זולת אם סבר יושב ראש הועדה כי השתתפותו של החבר שנעדר תועיל לדיון ולא יהיה בכך עינות דין.

(ג) החלטה במותב חסר שנחלקו בו הדעות תתקבל על פי דעתו של יושב ראש הועדה.

28. (א) נבצר מחבר הועדה, שאינו היושב ראש, לסיים את הדיון, יימשך הדיון עד לסימומו לפני חברי הועדה האחרים (להלן – מותב קטוע), אם הסכים לכך הנקבל, זולת אם החליט היושב ראש על צירוף חבר אחר.

מותב קטוע

(ב) צורף חבר אחר, רשאית הועדה להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיעה הועדה בהרכב הקודם, אם סברה שלא ייגרם עיוות דין, וזאת לאחר שנתנה לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם; החליטה הועדה להמשיך בדיון רשאית היא לנהוג בראיות שגבתה הועדה בהרכב הקודם כאילו גבתה אותן בעצמה או לחזור ולגבותן, כולן או חלקן.

(ג) החלטה במותב קטוע שנחלקו בו הדעות תתקבל על פי דעתו של יושב ראש הועדה.

29. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול את עצמו מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בבירור הקובלנה.

פסילת חבר ועדת משמעת

(ב) לא תישמע בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אלא בתחילת הדיון או מיד לאחר שנודעו לתובע או לנקבל הנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי כאמור באותו סעיף קטן.

(ג) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.

(ד) על החלטת ועדת המשמעת בענין פסלות, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה.

(ה) נמנע מחבר ועדת המשמעת להמשיך ולהשתתף בדיון לפי סעיף זה, ייחשב המותב, לצורך אותו ענין, כמותב קטוע לפי סעיף 28.

30. השר יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות או בענין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הועדה בדרך הנראית לה כצודקת וכמועילה ביותר.

סדרי דין

31. ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות פרט לדינים בדבר ראיות חסויות.

דיני ראיות

32. (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

אמצעים משמעתיים

(1) התראה;

(3) קנס עד 10,000 שקלים חדשים; הוראות סעיפים 35(ב) ו-64 לחוק העונשין יחולו, בשינויים המחויבים, על קנס לפי סעיף זה;

(4) התליית הרישום בפנקס לתקופה קצובה שלא תעלה על חמש שנים;

(5) ביטול הרישום בפנקס.

(ב) ועדת המשמעת רשאית, נוסף על ההוראות סעיף קטן (א) –

(1) לחייב את הנקבל בתשלום הוצאות ההליכים עד לסכום שייקבע בתקנות, אם שוכנעה שנקט אמצעי הגנה טרדניים או קנטרניים;

(2) לחייב את המתלונן בתשלום הוצאות ההליכים למדינה או לנקבל, עד לסכום שייקבע בתקנות, או לחייב את המדינה בתשלום הוצאות ההליכים לנקבל עד לסכום שייקבע בתקנות, אם זוכה הנקבל והועדה מצאה שהתלונה הוגשה בקלות ראש או לשם קנטור או בלא יסוד.

(ג) מי שרישומו בפנקס בוטל לפי הוראות סעיף קטן (א)5, לא יבקש חידוש הרישום לפני שעברו שבע שנים מיום ביטול הרישום; המועצה רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לחידוש הרישום או לסרב לו.

33. (א) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת כאמור בסעיף 32(א)4 או (5), רשאית היא להורות שאמצעי המשמעת שעליו החליטה יהיה על תנאי.

אמצעים
משמעתיים
על תנאי

(ב) נקבל שהוחלט לנקוט נגדו אמצעי משמעת על תנאי, לא יינקט נגדו אמצעי זה אלא אם כן עבר, בתוך תקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בהחלטה (להלן – עבירת משמעת נוספת) וועדת המשמעת מצאה, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירת משמעת נוספת כאמור.

(ג) תקופת התנאי תימנה מיום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר נקיטת אמצעי המשמעת על תנאי, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת.

(ד) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירת משמעת נוספת לא תקבע הועדה שאמצעי המשמעת יינקט על תנאי.

(ה) מי שנקבע לגביו אמצעי משמעת על תנאי וועדת המשמעת החליטה לנקוט נגדו אמצעי משמעת כאמור בסעיף 32(א)4 או (5) בשל עבירת משמעת נוספת, תורה ועדת המשמעת על הפעלת אמצעי המשמעת על תנאי אלא אם כן החליטה להאריך את תקופת התנאי כאמור בסעיף קטן (ו); ועדת המשמעת רשאית להורות שהפעלת אמצעי המשמעת על תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על נקיטת אמצעי המשמעת בשל עבירת המשמעת הנוספת.

(ו) ועדת המשמעת שהחליטה לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירת משמעת נוספת, רשאית, במקום הפעלת אמצעי המשמעת על תנאי, להאריך, פעם אחת בלבד, את תקופת התנאי או לחדשה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים; האריכה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי הראשונה, תחל התקופה הנוספת בתום תקופת התנאי הראשונה; חירשה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת כיום מתן ההחלטה, והכל כשועדת המשמעת לא הורתה אחרת.

34. (א) חיוב של נקבל בתשלום הוצאות לפי סעיף 32(ב1) וחיוב מתלונן בתשלום הוצאות לפי סעיף 32(ב2) ניתנים להוצאה לפועל כמו פסק דין של בית משפט בענין אזרחי.
- (ב) חיוב המדינה לפי סעיף 32(ב2) יבוצע בדרך שמבצעים פסק דין של בית משפט בענין אזרחי נגד המדינה.
35. (א) ועדת המשמעת רשאית, לאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל, להורות על פרסום החלטתה בדרך שתקבע; ההחלטה לא תפורסם אלא בדרך שתורה עליה ועדת המשמעת.
- (ב) החלטת ועדת המשמעת לא תפורסם כל עוד ניתן לערער עליה, ואם הוגש ערעור כל עוד לא תמו ההליכים בערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט הדין בערעור אחרת.
- (ג) ועדת המשמעת תמציא לחברי המועצה, באמצעות המועצה, העתק של החלטותיה.
36. (א) תובע ונקבל רשאים, בתוך 45 ימים מיום המצאת החלטת ועדת המשמעת, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי.
- (ב) מתלונן רשאי לערער לפני בית המשפט המחוזי על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף 32(ב), הנוגעת לו, בתוך 45 ימים מיום המצאת החלטת הועדה.
- (ג) אין בהגשת הערעור על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיפים 32 או 33 כדי למנוע או לעכב ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט המחוזי אחרת.
37. (א) הוגשה לוועדת המשמעת קובלנה נגד שמאי מקרקעין או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף 16(6), רשאית היא, אם ראתה שחומרת הענין או טובת הציבור מחייבות זאת ולאחר שנתנה לשמאי המקרקעין הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו, להתלות את רישומו בפנקס עד לסיום הדיון; לא הסתיים הדיון בתוך שלושה חודשים מיום התליית הרישום בטלה ההתליה, אלא אם כן האריכה אותה הועדה.
- (ב) על החלטת התליה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 36, בשינויים המחויבים.
38. (א) ענישה או זיכוי בהליכים פליליים או בהליכים משמעתיים על פי דין אחר אינם מונעים נקיטת הליכים על פי חוק זה נגד שמאי מקרקעין בשל אותו מעשה או מחדל, ונקיטת אמצעים או זיכוי על ידי ועדת המשמעת בשל אותו מעשה או מחדל אינם מונעים נקיטת הליכים פליליים או הליכים משמעתיים על פי דין אחר נגדו.
- (ב) הוגש נגד שמאי מקרקעין כתב אישום בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדיון לפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, רשאית הועדה להפסיק את דיוניה עד למתן פסק דין סופי במשפט הפלילי.
39. בית משפט ובית דין צבאי שהרשיע שמאי מקרקעין בעבירה פלילית ימציא למועצה העתק מפסק הדין; השר רשאי לקבוע בצו סוגי עבירות שלגביהן לא יחול סעיף זה.
40. הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל יראו אותם כמוכחים בהליך משמעתי נגד אותו נקבל.

41. (א) ועדת המשמעת רשאית, ביוזמתה או לבקשת בעל דין –

- (1) לזמן אדם לבוא לפניו כדי להעיד או להציג דבר;
- (2) להזהיר או להשביע עד, בהתאם לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול השבועה), התש"ס-1980⁵;
- (3) לבקש מבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הועדה ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶, לשם גביית עדות;
- (4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו מכוח סעיף זה כמו לעד שהוזמן להעיד בבית המשפט.

(ב) דרשה ועדת המשמעת מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף קטן (א) וסירב לעשות כן בלא הצדק המניח את דעת הועדה, רשאי בית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הועדה לכפות, על פי בקשת יושב ראש הועדה, את הציות להוראות הועדה בדרך של מאסר שלא יעלה על חודש או הטלת קנס שלא יעלה על האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין.

שיפוט משמעת של מתמחים

42. (א) בתקופת התמחותו ועד לרישומו בפנקס כפוף מתמחה לכללי האתיקה המקצועית ולשיפוט המשמעת ויחולו עליו ההוראות לפי חוק זה, בשינויים המחויבים.

(ב) ועדת המשמעת רשאית בשל עבירת משמעת להטיל על מתמחה התראה, נזיפה, קנס כאמור בסעיף 32(א3) או לפסלו מלהירשם בפנקס לתקופה קצובה שלא תעלה על 5 שנים או לצמיתות; היה בעבירה משום הפרת חובותיו כמתמחה או פגיעה בטוהר הבחינות – רשאית ועדת המשמעת גם להורות על ביטול ההתמחות כולה או חלקה או ביטול בחינה.

(ג) פסלה ועדת משמעת מתמחה מלהירשם בפנקס לצמיתות לא יבקש להירשם בפנקס לפני שעברו שבע שנים מיום הפסילה; המועצה רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לרישום או לסרב לו.

פרק שביעי: ביצוע ותקנות

43. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוע, ובין השאר להסדיר בתקנות –

ביצוע ותקנות

- (1) לענין בחינות – השלבים וסדרי הבחינות וכן נוהל עררים על ציוני הבחינות;
- (2) הבוחנים ובודקי ערר הנבחנים – קביעת שכרם;
- (3) ממלאי תפקידים לפי חוק זה – הכשירויות הנדרשות;
- (4) סדרי דין בעררים לפי חוק זה;
- (5) האגרות שיש לשלמן בעבור בחינות ובעבור הגשת בקשות לפי חוק זה;
- (6) אגרה תקופתית והמועד לתשלומה וכן תוספת אגרה והפרשי הצמדה שיש לשלם אם אגרה תקופתית לא שולמה במועד;
- (7) הסכומים המרביים שועדת המשמעת רשאית לחייב בתשלומם לפי סעיף 32(ב).

⁵ סיח התש"ס, עמ' 202.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חקש, 18, עמ' 421.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)3(ד) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(ג) על אגרות לפי חוק זה תחול פקודת המסים (גביה)⁷, כאילו היו מס.

פרק שמיני: הוראות כלליות

44. חוק שמאי מקרקעין, התשכ"ב-1962, למעט סעיף 9, בטל ביום תחילתו של חוק זה; ביטול חוק שמאי מקרקעין
סעיף 9 בטל בתום שנתיים מיום פרסומו של חוק זה.

45. (א) על אף הוראות סעיף 44, ההוראות לפי חוק שמאי מקרקעין, התשכ"ב-1962 הוראות מעבר
(להלן – הדין הקודם), ימשיכו לחול כמפורט להלן:

(1) לענין התנאים לרישום בפנקס – למשך תקופה של חמש שנים מיום תחילתו של חוק זה על מי שערב תחילתו של חוק זה התקיים בו אחד מאלה:

(א) השלים את התמחותו;

(ב) היה רשום כמתמחה;

(ג) החל להיבחן בבחינות הנערכות מטעם המועצה לקראת התמחות;

(ד) היה בעל השכלה תיכונית, ובלבד שיחל להיבחן בבחינות הנערכות מטעם המועצה לקראת התמחות עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה;

ואולם –

(א) המועצה תהיה המועצה שהוקמה לפי חוק זה ומוקנות לה, לשם כך, סמכויות המועצה לפי הדין הקודם;

(ב) התנאי האמור בסעיף 6(א2) של הדין הקודם – לא יחול;

(ג) תקופת ההתמחות תהא בת שנה אחת והיקפה לא יפחת מ־40 שעות בשבוע;

(ד) המועצה תהא רשאית שלא לרשום אדם בפנקס או שלא לרשום אדם כמתמחה, בהתאם להוראות סעיפים 7(ב) ו־1(ג) לחוק זה;

(2) לענין הליכים לפי סעיף 13 של הדין הקודם שהוחל בהם לפני תחילתו של חוק זה;

ואולם –

(א) המועצה תהיה המועצה שהוקמה לפי חוק זה ומוקנות לה, לשם כך, סמכויות המועצה לפי סעיפים 13(ב) ו־16 של הדין הקודם;

(ב) מי שלפני תחילתו של חוק זה נתמנה לחקור מקרה לפי סעיף 13(א) של הדין הקודם והחל לחקור אותו רשאי להמשיך בחקירת המקרה עד לסיומה.

(ג) מי שהיה רשום בפנקס שהתנהל לפי הדין הקודם ושמו נמחק ממנו לפי סעיף 13(ב4) של הדין הקודם, יחולו לענינו הוראות סעיף 32(ג) לחוק זה.

⁷ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1399.

46. (א) כל רישום שנעשה על ידי המועצה שפעלה על פי הדין הקודם או מטעמה, יראוהו כאילו נעשה לענין חוק זה.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), יראו את מי שערב תחילתו של חוק זה היה רשום בפנקס שהתנהל על פי הדין הקודם כרשום בפנקס המתנהל על פי הוראות חוק זה.

47. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 12, שישה חודשים מיום פרסומו; ואולם רשאי השר להקים את המועצה וכן להתייעץ עמה בכל ענין הקשור בהפעלת הוראות חוק זה לפני מועד התחילה.

(ב) תחילתו של סעיף 12, שנתיים מיום פרסומו; עד לתחילתו יעמוד בתוקפו סעיף 9 של הדין הקודם.

מאיר שטרית
שר המשפטים

אריאל שרון
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה